

МУХАММЕДОВ Мурод Мухаммедович,
Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти
профессори, иқтисод фанлари доктори;
ТЎРАБЕКОВ Соҳибжон Шербой ўғли,
Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти
тадқиқотчиси

ЎЗБЕКИСТОНДА ИҚТИСОДИЙ ЎСИШ СУРЪАТЛАРИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШНИНГ ЯНГИ ИМКОНИАТЛАРИ

УДК 330.3
ББК 65.013

МУХАММЕДОВ М. М., ТЎРАБЕКОВ С.Ш. ЎЗБЕКИСТОНДА ИҚТИСОДИЙ ЎСИШ СУРЪАТЛАРИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШНИНГ ЯНГИ ИМКОНИАТЛАРИ

Мақолада 2017 йилнинг «Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили» деб эълон қилиниши ва уни амалга ошириш мақсадида қабул қилинган махсус Давлат дастури доирасида Ўзбекистонда иқтисодий ўсиш суръатларини жадаллаштириш борасида янги имкониятлар юзага келганлиги ҳар томонлама асослаб берилган. Халқ билан давлат манфаатларини ўзаро уйғунлаштириш кейинги йилларда Ўзбекистонда эришилган юқори иқтисодий ўсиш суръатларини нафақат сақлаб қолиш, балки янада жадаллашувининг муҳим омили сифатида қаралган.

Таянч иборалар: иқтисодий ўсиш, манфаат, инсон капитали, ялпи ички маҳсулот, даромад, турмуш даражаси.

МУХАММЕДОВ М.М., ТЎРАБЕКОВ С.Ш. НОВЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ УСКОРЕНИЯ ТЕМПОВ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА В УЗБЕКИСТАНЕ

В статье всесторонне обосновывается возникновение новых дополнительных возможностей по обеспечению устойчиво высоких темпов экономического роста в стране в связи с объявлением 2017 года «Годом диалога с народом и интересов человека» и принятием специальной Государственной программы по его реализации. Гармоничное сочетание интересов народа и государства рассматривается как важнейший фактор не только сохранения в Узбекистане достигнутых за последние несколько лет высоких темпов экономического роста, но и его дальнейшего ускорения.

Ключевые слова: экономический рост, интерес, человеческий капитал, валовой внутренний продукт, доход, уровень жизни.

MUXAMMEDOV M.M., TURABEKOV S.SH. NEW OPPORTUNITIES OF ECONOMIC GROWTH ACCELERATING IN UZBEKISTAN

The article fully substantiates the emergence of new additional opportunities to ensure a sustained high rate of economic growth in the country in connection with the announcement in 2017 of the Year of Dialogue with the People and Human Interests and the adoption of a special State Program for its implementation. A harmonious combination of the interests of the people and the state is considered as the most important factor not only for maintaining high rates of economic growth in Uzbekistan, but also for its further acceleration.

Keywords: economic growth, human capital, «Year of dialogue with the people and human interests»

Иқтисодиётда ўсишни амалга оширишнинг кўплаб усуллари мавжуд. Иқтисодий ислохотларнинг кучли ижтимоий сиёсат билан биргаликда олиб борилиши уни ноанъанавий усуллардан фойдаланиш заруратини келтириб чиқаради.

Инсон манфаатларини кўзлаб, керакли йўналишга солиб, ривожлантириш якуний натижада ижтимоий-иқтисодий эҳтиёжларнинг ривожланиши, иқтисодий ислохотларнинг янги сифат босқичга ўтиши, жамият ва иқтисодиётнинг моддий ва маънавий такомиллашувига олиб келади.

Манфаат ибораси араб тилидан олинган бўлиб, ўзбек тили изоҳли луғатига мувофиқ, у фойда даромад, яъни моддий, маънавий, жисмоний ва бошқа жиҳатдан кўриладиган нафни англатади¹.

Товар-пул муносабатлари ривожланган, эркин бозор иқтисодиёти қарор топган жамиятда моддий манфаатлар барча жамият аъзоларини ҳаракатга келтиришда, аҳоли эҳтиёжларини қондириш учун зарур бўлган моддий ҳамда номоддий неъматлар ишлаб чиқарувчиларни рағбатлантиришда муҳим роль ўйнайди. Товар-пул муносабатларига асосланган иқтисодий тизим шароитида иқтисодий манфаатлар алоҳида шахс, ижтимоий гуруҳ, синф, жамият туб манфаатлари даражасига кўтарилади ва мамлакат ижтимоий-иқтисодий юксалиш муаммоларини ҳал этишда биринчи даражали аҳамият касб этади.

Иқтисодий манфаатлар алоҳида индивидлар, ижтимоий гуруҳ ва қатламлар, синфлар,

бутун халқ оммасининг ҳатти-ҳаракатлари ва интилишлари заминида ётадиган ҳамда уларни тадбиркорликнинг барча синовлари ва машаққатларига чидам билан бардош бериб, ишлаб чиқариш билан фаол шуғулланишга ундайдиган, асосий мотив, бош сабаб, қолаверса, қудратли восита бўлиб хизмат қилади. Демак, ишлаб чиқаришни ривожлантириш, иқтисодий ўсиш муаммоларини самарали бартараф этиш учун кенгайтирилган такрор ишлаб чиқариш иштирокчилари манфаатларини рўёбга чиқариш, уларни турли воситалар ёрдамида унумли ва сифатли меҳнатга рағбатлантириш лозим.

«Манфаат» тушунчаси ўз мазмун-моҳияти жиҳатидан «иқтисодий фаолият», ундан ҳам кенгроқ маънода эса «иқтисодий ўсиш» тушунчалари билан ўзаро узвий ва чамбарчас боғлиқ. Инсон ўз манфаатлари йўлида, ўзининг зарурий эҳтиёжларини қондириш мақсадида иқтисодий фаолият олиб боради. Ушбу фаолият кишилик жамияти тараққиётининг муайян босқичида ташқи омилларнинг ҳамда инсон ички кечинма ва саргузаштларининг кучли таъсири остида юзага келди, асрлар давомида катта эволюцион босқични босиб ўтиб, бугунги кунда кишиларнинг етакчи фаолият турига айланди. Самарали мотивлар билан рағбатлантирилган, мақсадга йўналтирилган, тўғри ташкил этил-

¹ www.ziyouz.uz/durdona-toplamlar.

ган ва тегишли шарт-шароитлар билан таъминланган иқтисодий фаолият, пировард натижада, иқтисодий ўсишга олиб келади. Иқтисодий ўсиш, ўз навбатида, инсон туб манфаатларини рўёбга чиқаришга, аҳоли турмуш даражаси, сифати ва фаровонлигини юксалтиришга хизмат қилади, унинг иқтисодий базиси ҳисобланади.

Иқтисодий ўсиш муаммолари жамият тараққиётининг ўта аҳамиятли ва шу сабабли иқтисодиёт илмининг энг долзарб ва ҳақли равишда кўп тадқиқотчиларнинг диққат-эътиборини ўзига жалб этаётган биринчи даражали муаммолардан бири ҳисобланади. Айниқса жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг дунё мамлакатлари, жумладан иқтисодиёти юксак ривожланган мамлакатлар, миллий иқтисодиётининг ўсиш суръатларига негатив таъсири ушбу муаммонинг долзарблигини янада кучайтирди, иқтисодий ўсиш суръатларини жадаллаштириш йўллари излаб топишни ўткир заруратга айлантирди.

Иқтисодий ўсиш суръатларини жадаллаштириш муаммолари ёш суверен Ўзбекистон учун алоҳида аҳамият касб этади. Чорак аср муқаддам ўзининг сиёсий мустақиллигини қўлга киритиш шарафига муяссар бўлган Ўзбекистон учун иқтисодий ўсиш суръатларини жадаллаштиришнинг алоҳида ўзига хос аҳамиятини ва ўта муҳимлигини қуйидаги далиллар билан асослаш мумкин.

Биринчидан, мустақил Ўзбекистонга ўтмишдан, яъни собиқ шўролар ҳукуматидан қолган иқтисодий мероснинг заифлиги, аҳоли жон бошига тўғри келадиган ялпи ички маҳсулот ва реал даромадларнинг пастлиги. Ўзбекистон советлар даврида миллий иқтисодиёти бир томонлама ривожланган, беўхшов, асосан, пахта хом ашёсини етиштириб беришга ихтисослашган, бир сўз билан ифодалганда, иқтисодий юксалишга мутлақо мослашмаган қолоқ, аграр республикага айланиб қолган эди.

Иккинчидан, иқтисодий ислохотларнинг дастлабки босқичларида ўтиш даври қийин-

чиликлари таъсири остида мамлакатда иқтисодий ўсиш суръатларининг сезиларли даражада сусайиб кетганлиги. 1991-1995 йиллар мобайнида мамлакатда ялпи ички маҳсулот ҳажми 18,8 фоизга қисқарди,¹ инфляция кучайиб, ишсизлик даражаси ошди, аҳолининг реал даромадлари эса кескин камайди. Истеъмол нархлари индекси 1995 йилда олдинги, 1994 йилга нисбатан, 198,5 фоизни ташкил этди².

Натижада иқтисодий ўсиш суръатларини жадаллаштириш, ишлаб чиқариш ҳажмини кенгайтириш асосида инвестицион ресурслар ҳамда аҳоли реал даромадларини кўпайтириш, мамлакатнинг экспорт салоҳиятини юксалтириш каби масалаларнинг долзарблиги янада ошиб кетди. Мамлакатда миллий иқтисодиёт соҳа ва тармоқларини – саноат, қишлоқ хўжалиги, хизмат кўрсатиш соҳаси ва бошқаларнинг ривожланиш суръатларини тезлаштириш, янги иш ўринларини яратиш, фаолияти тўхтаб қолган корхоналарни жонлантириш, уларнинг нес-нобуд бўлиб кетаётган салоҳиятини ишга тушириш, хорижий инвестицияларни фаол жалб этишнинг изчил чоралари кўрилди. Натижада, ўтиш даври қийинчиликлари ортда қолиб, миллий иқтисодиётда вазият аста-секин ижобий томонга ўзгарди. 2000 йилга келиб мамлакатда яратилган ялпи ички маҳсулот ҳажми 1991 йил даражасидан ошиб кетди.

Иқтисодий ислохотларни эволюцион асосда босқичма-босқич изчил давом эттириш, янада чуқурлаштириш, миллий иқтисодиётни либераллаштириш, ишлаб чиқаришни диверсификациялаш, кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш, хорижий сармояларни жалб этишни фаоллаштиришга қаратилган изчил макроиқтисодий сиёсат

¹ Ўзбекистон Республикаси иқтисодий тараққиётнинг мустақиллик йилларидаги (1990-2011 йиллар) асосий тенденция ва кўрсаткичлари ҳамда 2012-2015 йилларга мўлжалланган прогнозлари. Статистик тўплам. – Т.: «Ўзбекистон», 2013. -3-б.

² Ўзбекистон Республикаси иқтисодий тараққиётнинг мустақиллик йилларидаги (1990-2011 йиллар) асосий тенденция ва кўрсаткичлари ҳамда 2012-2015 йилларга мўлжалланган прогнозлари. Статистик тўплам. – Т.: «Ўзбекистон», 2013. -3-б.

ўзининг амалий натижаларини берди. Ўзбекистон ўз мустақиллигини қўлга киритганидан кейин миллий иқтисодиётдаги вазият ва унинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда, бозор иқтисодиётига босқичма-босқич ўтиш концепциясининг тўғри ва юқори натижали эканлигини амалда, барча муҳим макроиқтисодий кўрсаткичларни (ЯИМ, миллий даромад, аҳоли реал даромадлари ва бошқалар) юксалтириш орқали исботлади.

Мустақиллик йилларида Ўзбекистон миллий иқтисодиётида содир бўлган ижобий силжиш кўламларини объектив баҳолаш мақсадида айрим далилларни келтирамиз. Мамлакатда амалга оширилган иқтисодий ислохотларнинг, тобора мустаҳкамланиб бораётган мулк муносабатлари, айирбошлаш ва тақсимот қонун-қоидаларининг кенгайтирилган такрор ишлаб чиқаришга бевосита таъсири остида ялпи ички маҳсулот ҳажми кейинги 10 йилдан зиёдроқ вақт давомида йилига ўртача 8 фоиз ва ундан юқори даражаларда барқарор ўсиб келмоқда. Жаҳон иқтисодий форуми рейтингига кўра, 2014-2015 йиллардаги ривожланиш яқунлари ҳамда 2016-2017 йилларда иқтисодий ўсиш прогнозлари бўйича Ўзбекистон дунёдаги энг тез ривожланаётган бешта мамлакат қаторидан жой олди.¹ Ўзбекистон Президенти Ш.М.Мирзиёев томонидан ушбу ўсиш суръатларини келажакда ҳам сақлаб қолиш вазифаси қўйилди. Мустақилликдан олдин Ўзбекистонда миллий даромаднинг ўсиш суръатлари йилига бор-йўғи 1-1,5 фоизни ташкил этган, холос.

Ўзбекистон ўз ижтимоий-иқтисодий тараққиётида қандай марраларни бош стратегик аҳамиятга эга бўлган мақсад сифатида белгилаши ва ушбу мақсадга эришишнинг йўллари излаши лозим? Мустақил Ўзбекистон учун асосий марра – бу, албатта, ривожланган мамлакатларда эришилган ижтимоий-иқтисодий тараққиёт даражаси, меҳнат унумдорлиги ва иқтисодиётда банд

бўлган ҳар бир кишига тўғри келадиган ялпи ички маҳсулот миқдори, уларда узоқ йиллар давомида шаклланган аҳолининг реал даромад ва ҳаёт фаровонлиги кўрсаткичлари, ишлаш иштиёқи бор кишиларни унумли иш ўринлари билан, ёлланма ишчиларни эса муносиб иш ҳақи билан таъминлаш каби муҳим соҳаларда улар билан бемалол рақобатлаша оладиган даражаларга кўтарилиш. Ушбу дозарб муаммони ҳал этиш учун, биринчи навбатда, иқтисодий ўсиш суръатларини жадаллаштириш асосида аҳоли жон бошига тўғри келадиган ялпи ички маҳсулот ҳажмини ривожланган Ғарб мамлакатлари даражасига тобора яқинлаштириб бориш лозим.

Статистик маълумотлар мустақиллик йилларида Ўзбекистонда аҳоли жон бошига тўғри келадиган ялпи ички маҳсулот ҳажми кўрсаткичларида катта ижобий силжиш содир бўлганлигидан далолат беради. Агар мамлакатда 1990 йилда аҳоли жон бошига тўғри келадиган ЯИМ (харид қувват паритети бўйича) 1328, 2000 йилда 1431 АҚШ доллари ташкил этган бўлса², ҳозирги кунга келиб, у 6452 АҚШ долларини ташкил этди³. Яъни шу давр мобайнида ижтимоий-иқтисодий тараққиёт нуқтаи назаридан ўта муҳим саналадиган ушбу макроиқтисодий кўрсаткич қарийб 5 мартага кўпайди. Айнан шу кўрсаткич бўйича кузатилаётган юқори ўсиш суръатлари мустақиллик йилларида аҳоли реал даромадларини 9 мартадан зиёдроққа ўстириш учун мустаҳкам иқтисодий негиз яратди.

Бироқ Ўзбекистонда мустақиллик йилларида ЯИМ ҳажми ўсиш суръатларида содир бўлган катта ўзгаришлар ва ижобий силжишларни қайд этиш билан бир қаторда, мамлакатда бугунги кунда аҳоли жон бошига тўғри

² Ўзбекистон Республикаси иқтисодий тараққиётнинг мустақиллик йилларидаги (1990-2011 йиллар) асосий тенденция ва кўрсаткичлари ҳамда 2012-2015 йилларга мўлжалланган прогнозлари. Статистик тўплам. – Т.: «Ўзбекистон», 2013. -63-б.

³ <http://kun.uz/news/2017/03/08/uzbekiston-eng-boj-va-eng-kassok-mamlakatlari-rejtingida-necancirinda>.

¹ «Халқ сўзи» газетаси, 2016 йил 16 январь. -2-б.

келадиган ЯИМ ҳажми бўйича эришилган миқдор кўрсаткичлари айрим ривожланаётган, айниқса, ривожланган мамлакатларга нисбатан ҳали сезиларли паст эканлигини тан олишимиз лозим.

Масалан, АҚШнинг Global Finance иқтисодий журнали томонидан 189 давлат кўрсаткичлари инobatга олинган рўйхатда аҳоли жон бошига тўғри келадиган ЯИМ ҳажми бўйича Ўзбекистон 127-ўринни эгаллаган. Юқорида таъкидлаганимиздек, Ўзбекистонда аҳоли жон бошига 6452 доллар ЯИМ ҳажми тўғри келади. Айни пайтда, ушбу кўрсаткич Россияда – 26 109, Қозоғистонда – 25 670, Озарбайжонда – 17 700 долларни, ривожланган мамлакатлардан: Швейцарияда – 59 400, АҚШда – 57 300, Германияда – 48 200, Японияда 38 900 долларни ташкил этади¹.

Ўзбекистонни иқтисодиёти устун ривожланган мамлакатлар сафидан ўрин олишига эришиш борасида белгиланган стратегик мақсаднинг тўла рўёбга чиқиши учун ялпи ички маҳсулот ҳажмини яна кўп йиллар ва, табиийки, Ғарб мамлакатлари иқтисодий ўсиш суръатларига нисбатан анча жадал суръатлар билан ривожлантиришга тўғри келади. Иқтисодий ислохотлар бошланганидан буён (1979 йил) қарийб 40 йил мобайнида иқтисодий ривожланишнинг юқори суръатларини (айрим даврларда 10-12 фоизгача) намойиш этаётган ва келажакда иқтисодий параметрлари бўйича дунёнинг энг қудратли давлатига айланишга ҳақли равишда даъвогарлик қилаётган Хитой Халқ Республикасининг бой тажрибасини, унинг айнан шундай юқори иқтисодий ўсиш суръатларини Ўзбекистон учун ҳам андоза қилиб олиш мумкин. Иқтисодий ўсиш суръатларини жадаллаштириш йўли билан истиқболда

Ўзбекистон миллий иқтисодиёти шундай даражаларга етиши керакки, иш кучини экспорт қилиш ҳожати бўлмаслиги, бизнинг фуқароларимиз иш ва даромад излаб бошқа мамлакатларда мусофирчиликда ҳаёт кечиршига ҳеч қандай эҳтиёж сезмасликлари керак, аксинча, чет эл фуқаролари бизнинг мамлакатимизда ишлаб, юқори иш ҳақи олиш шарафига муяссар бўлишни орзу қилишадиган бўлишсин.

Бунинг учун Ўзбекистонда барча имкониётлар ва улкан иқтисодий салоҳият мавжуд: таркибан такомиллашиб бораётган ишчи кучи ресурслари, ер ости ва ер усти табиий бойликлари, замонавий асосда модернизация қилинаётган миллий иқтисодиёт тармоқлари, асрлар давомида аждодларимиз томонидан тўпланган катта миллий қадриятлар ва бошқалар. Муайян тарихий босқичда мамлакатни янада юксалтиришга қаратилган оқилона макроиқтисодий сиёсатнинг бевоқиф таъсири остида ушбу улкан иқтисодий салоҳият рўёбга чиқади ва биз юқорида зикр этган ғоя реал ҳақиқатга айланади.

XX асрнинг ўрталарида Ғарб мамлакатлари ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг асосий омили сифатида инсон капиталини танлади ва бу жаҳоншумул стратегик аҳамиятга эга бўлган танловда улар адашмади. Ушбу мамлакатлар инсон капитални концепциясига таяниб, ижтимоий-иқтисодий тараққиётда жуда юксак марраларга эришди, уларда аҳоли жон бошига тўғри келадиган ялпи ички маҳсулот жуда юқори даражаларга етди, аҳолига бахтли фаровон ҳаёт кечирши учун муносиб шарт-шароитлар яратилди.

Ўзбекистон ҳам ўз тараққиётида инсон капиталини шакллантириш ва уни ижтимоий-иқтисодий юксалишнинг асосий омилларидан бирига айлантириш, ушбу омилга таяниб, миллий иқтисодиётнинг ички ва ташқи бозорлардаги рақобатбардошлигини ошириш ва уни барқарор ривожлантиришга жиддий эътибор қаратмоқда. Бу назарий жиҳатдан ҳам, амалиёт натижалари самарадорлигини ошириш нуқтаи назаридан ҳам тўғри танлан-

¹ <http://kun.uz/news/2017/03/08/uzbekiston-eng-boj-va-eng-kassok-mamlakatlari-rejtingida-necancurinda>; <https://zamin.uz/02/uzbekistan/18780-ozbekiston-eng-boy-va-eng-qashshoq-mamlakatlari-rejtingida-nechanchi-orinda.html>; <https://rugeroi.ru/newsint/samye-bogatye-strany-mire-top.html>; <http://irelandru.com/the-richest-countries-in-the-world/>; <http://www.molbulak.ru/news/uzbekistan/ezhegodnyy-reyting-bogatykh-i-bednykh-stran-ot-global-finance-magazine/>

ган сиёсат. Инсон капитални шакллантириш ва ундан унумли фойдаланиш муаммолари кўпроқ микродаражада, яъни иш берувчилар билан ёлланма ишчилар ўртасидаги ўзаро иқтисодий муносабатлар доирасида ўз ечимини топади. Давлат эса ушбу жараёнга турли воситалар, айниқса, иқтисодий воситалар (имтиёзли кредитлар, рағбатлантирувчи солиқлар ва бошқалар) ёрдамида кучли таъсир кўрсатади, уларни тартибга солади.

Лекин Ўзбекистон ўз тараққиётида фақат инсон капитали концепциясининг ижобий самараларидан фойдаланиш билан, яъни ривожланган Ғарб давлатлари аллақачон босиб ўтган йўлни такрорлаш билан чегараланиб қолмаслиги, ижтимоий-иқтисодий юксалишнинг жаҳон амалиётида ҳали қўлланмаган ва, айни пайтда, янада самарали омилларини излаб топиши ва улардан унумли фойдаланиши лозим. Сабаби, иқтисодиёти юксак ривожланган Ғарб мамлакатлари даражасига етиб олиш ва уларнинг сафидан муносиб ўрин эгаллаш стратегиясида фақат улар босиб ўтган йўл билан чегараланиб қолиш уларни қувиб етиш муаммосини ечиш учун жуда кўп вақт талаб қилади, мақсадга эришиш муддатларини анча узоқ йилларга орқага суради. Ижтимоий-иқтисодий тараққиётда Ўзбекистон ва ривожланган Ғарб давлатлари ўртасидаги масофани имкон қадар қисқартириш ва улар сафига тезроқ қўшилиш муаммоси тараққиётнинг инсон капитали концепциясига қўшимча, ундан ҳам устун, янги йўللارни излаб топишни тақозо этади. Ушбу мақсадда Ўзбекистон Президенти Ш.М.Мирзиёев ташаббуси ва бевосита раҳнамолигида Ўзбекистонни ижтимоий-иқтисодий тараққий эттиришнинг катта ижобий самара бериши муқаррар бўлган самарали йўли танланди. Яъни, инсон манфаатларини рўёбга чиқариш, халқни рози қилиш асосида давлат ва халқ манфаатларини бирлаштиришга қаратилган янги концепция яратилди ва уни амалга ошириш бўйича конкрет чоралар кўрилмоқда.

«Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили» давлат дастури доирасида амалга ошириладиган ва пировард натижада инсон манфаатларини рўёбга чиқаришга йўналтирилган сиёсат Ўзбекистон халқига икки томонлама манфаат келтиради. Биринчидан, маънавий – инсон манфаатларининг қадрланиши, унинг бошқа барча манфаатлардан устун қўйилиши, давлатнинг инсон, унинг бахт-саодати, фаровон турмуши хусусида ғамхўрлиги, қайғуриши халқ оммасида давлат олиб бораётган сиёсатдан қониқиш, давлатдан рози бўлиш, унга нисбатан хайрихоҳлик кайфиятларини кучайтиради. Иккинчидан, моддий – аҳоли даромадларини кўпайтириш, тадбиркорликни ривожлантириш, товарлар ва хизматлар мўл-кўллигини таъминлаш орқали аҳоли ҳаёт фаровонлигини юксалтиришга хизмат қилади. Бизнинг назаримизда давлат сиёсатидан халқнинг ҳар иккала жиҳатдан, яъни маънавий ва моддий, оладиган манфаатлари биргаликда иқтисодий тараққиётнинг самарали ижтимоий омилига айланади ва иқтисодий ўсиш суръатларига жуда кучли ижобий таъсир кўрсатади. Ш.М.Мирзиёевнинг ташаббуси билан бошланган ва бугунги кунда микро ва макродаражаларда интенсив тарзда кечаётган жараёнларнинг таҳлили, Ўзбекистонни янада ривожлантириш бўйича 2017-2021 йилларга мўлжалланган Харакатлар стратегиясида белгиланган бешта устувор йўналишларнинг мазмуни миллий иқтисодиётни юксалтиришда, янги иш ўринларини яратишда, аҳоли реал даромадларини кўпайтиришда янги имкониятлар вужудга келаётганлиги тўғрисида асосли хулоса чиқариш имконини беради. Ўзбекистонда кенг халқ оммаси манфаатларини таъминлаш стратегиясини рўёбга чиқариши муқаррар бўлган халқнинг улкан яширин бунёдкорлик салоҳиятидан ўринли ва унумли фойдаланиш, уни жадал иқтисодий тараққиётнинг бош омилига айлантириш учун янги, қўшимча имкониятлар яратилди. Бизнингча, ушбу жараёнлар яқин ва узоқ келажакда мамлакат ялпи ички маҳсулоти ўсиш

суръатларини нафақат сақлаб қолиш, балки уни янада жадаллашувида ўз аксини топади. Ўзбекистон иқтисодий ўсиш суръатлари кўрсаткичи бўйича дунёда энг ибратли, биринчи ўринларда турган мамлакатлардан бирига айланади ва бунинг эвазига иқтисодиёти юксак ривожланган давлатлар сафидан ўрин олиш концепциясини амалга ошириш муддатлари сезиларли даражада қисқаради.

Адабиётлар рўйхати:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги «Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегияси тўғрисида»ги ПФ-4947-сонли фармони. // Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 й., 6-сон, 70-модда.
2. Каримов И.А. Бош мақсадимиз – мавжуд қийинчиликларга қарамасдан, олиб бораётган ислохотларни, иқтисодиётимизда таркибий ўзгаришларни изчил давом эттириш, хусусий мулкчилик, кичик бизнес ва тадбиркорликка янада кенг йўл очиб бериш ҳисобидан олдинга юришдир. // «Халқ сўзи» газетаси, 2016 йил 16 январь.
3. Ўзбекистон Республикаси иқтисодий тараққиётнинг мустақиллик йилларидаги (1990-2011 йиллар) асосий тенденция ва кўрсаткичлари ҳамда 2012-2015 йилларга мўлжалланган прогнозлари. Статистик тўплам. – Т.: «Ўзбекистон», 2013.
4. www.ziyouz.uz/durdona-toplamlar.